

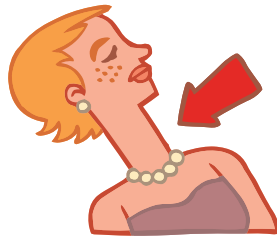
O corpo humano

Substantivos

A cabeza

barba
barbadela [queixo]
beizo [labio]
bigote
boca
cabelo
cairo
caluga [cocote, noca]
cara [face, rostro]
cella
cello
cocote [noca, caluga]
dentadura
dente
enxiva
face [rostro, cara]
fazula [meixela]
fronte
guecho
labio [beizo]
lingua
meixela [fazula]
melena
meniña
moa
nariz
noca [cocote, caluga]
ollo
orella
padal
pálpebra
papada [papo]
papo [papada]
patilla
pelo
perilla
pestana
pómulo
queixo [barbadela]

rostro [cara, face]
sen [tempa, vidalla]
tempa [vidalla, sen]
venta
vidalla [sen, tempa]
O tronco
abdome
ano
barriga [ventre]
cacha [nádega]
cadeira
cintura [van]
colo [pescozo]

costas [lombo]
cu
embigo
espiñazo
gorxa
ingua [virilla]
lombo [costas]
mama [seo, teta]
mamila
nádega [cacha]
noz
peito
pelve
pene
pescozo [colo]
pube
seo [mama, teta]
testículo
teta [seo, mama]
tórax
van [cintura]

vaxina
ventre [barriga]
virilla [ingua]
vulva

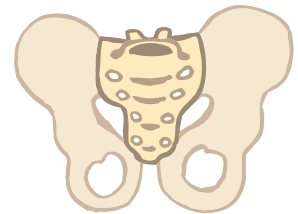
As extremidades

antebrazo
anular [medianiño]
axila [sobaco]
brazo
calcañar [calcaño]
calcaño [calcañar]
canela
cóbado
coteno
coxa
deda
dedo
empeña
furabolos [índice]
índice [furabolos]
maimiño [pequeno]
maior [pai de todos]
man
matapiollos [polgar]
medianiño [anular]
nocello
ombreiro [ombro]
ombro [ombreiro]
pai de todos [maior]
palma
pé
pequeno [maimiño]
perna
planta
polgar [matapiollos]
pulso
puño
sobaco [axila]
sofraxe
uña [unlla]
xema

xeonllo

Ósos do esqueleto

cadril
cervical
clavícula
cóccix
columna
costela
cranio
cúbito
esterno
falanxe
fémur
frontal
malar
maxilar
occipital
omoplata
parietal
peroné
pómulo
radio
rótula
sacro

temporal
tibia
trapezio
úmero
vértebra

Órganos internos

apéndice
arteria
bazo
cerebro

Léxico

corazón
cordas vocais
diafragma
esófago
estómago
farinxe
fígado
intestino delgado
intestino groso
medula espiñal
meninxe
nervios
ovario
próstata
pulmóns
recto
ril
traquea
útero
vea
vesícula
vexiga
vísceras

Adxectivos

Do corpo

alto/a
ancho/a
aposto/a [garrido/a, gallardo/a]
atractivo/a
baixo/a
barbudo/a
baril [forte, rexo/a, robusto/a, varudo/a]
barrigudo/a
calvo/a
corpulento/a
débil [feble]
delgado/a [fraco/a]
destro/a
elegante
enxoiro/a
esquelético/a
esvelto/a [lanzal]
feble [débil]
feo/a
fermoso/a
forte [baril]
fraco/a [delgado/a]
frioro/a

gallardo/a [aposto/a, garri-
do/a]
garrido/a [aposto/a, gallar-
do/a]
gordo/a
grande
guapo/a
hábil
lanzal [esvelto/a]
louzán/a
magro/a [delgado/a]
musculoso/a
obeso/a
pálido/a
pequeno/a
repoludo/a
rexo/a [forte, baril, robus-
to/a, varudo/a]
robusto/a [baril, rexo/a,
forte, varudo/a]
torpe [zoupón/ona]
varudo/a [robusto/a, baril,
forte, rexo/a]

xeitoso/a
zoupón/ona [torpe]
zurdo

Do cabelo

abundante
castaño
claro
crecho
curto
enguedellado
escuro
liso
longo
louro
mesto
moreno
ondulado
raro
rizo
roxo [rubio]

rubio [roxo]

Dos ollos

azuis
castaños
claros
escuros
grandes
grises
negros
pequenos
verdes

Do nariz

afiado
aquilino
chato
ganchudo
grande
pequeno
recachado
recto
saínte
torto

Verbos

abrazar
acariciar [acariñar, agari-
mar, aloumiñar]
acariñar [acariciar, agari-
mar, aloumiñar]
acenar
acordar [espertar]
adelgazar [enfraquecer,
enmagrecer]
adormecer
afeitar
agarimar [acariñar, acari-
ciar, aloumiñar]
agarrar [coller]
albiscar
aloumiñar [acariñar, acari-
ciar, agarimar]
andar
anicar(se) [encreque-
nar(se), encoller(se)]
arquexar [arfar, bafexar]

asoar(se) [fungar(se)]

asubiar
aterecer
axeonllar(se)
beixar [bicar]
beliscar
berrar [gritar, chiar]
bicar [beixar]
bocexar
caer
cagar [defecar]
calar
camiñar
cansar(se)
cheirar [ulir]
chiar [berrar, gritar]
chorar
choscar
choutar [saltar, pular]
chuchar
coller [agarrar]
comer
contemplar
correr
crecer [medrar]
defecar [cagar]
deitar(se)
descansar [repousar]
desvelar(se)
dixerir
dobrar
dormir
empurrar [empuxar]
empuxar [empurrar]
encoller(se) [anicar(se), en-
crequenar(se)]
encrequenar(se)
[anicar(se), encoller(se)]
engordar
enmagrecer [enfraquecer,
adelgazar]
entrever
erguer(se) [levantar(se)]
escorregar [esvarar]
esgotar(se) [cansar(se), fati-
gar(se)]
espelir(se) [espreguizar(se)]
espertar [acordar]
espreguizar(se) [espelir(se)]
estarricar [estirar]

estirar [estarricar]
 esvarar [escorregar]
 falar
 fatigar(se) [esgotar(se),
 cansar(se)]
 fitar
 gritar [chiar, berrar]
 impar
 laiar(se)
 latexar [palpitar]
 mascar [mastigar]
 mastigar [mascar]
 mexar [ouriñar]
 mirar [ollar]
 morder [trabar]
 observar

ollar [mirar]
 ouriñar [mexar]
 palpar
 palpitar [latexar]
 patexar
 percibir
 pestanexar
 pisar
 premer
 pular [saltar, choutar]
 puxar [tirar, turrar]
 rabuñar
 rañar [rascar]
 rascar [rañar]
 respirar

rir
 roncar

salaiair [saloucar, xemer]
 saloucar [salaiair, xemer]
 saltar [pular, choutar]
 sentar(se)
 sentir
 soltar

Léxico

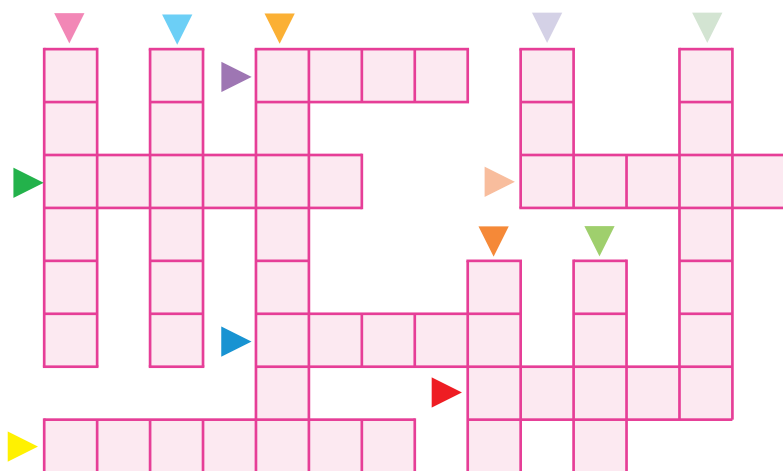
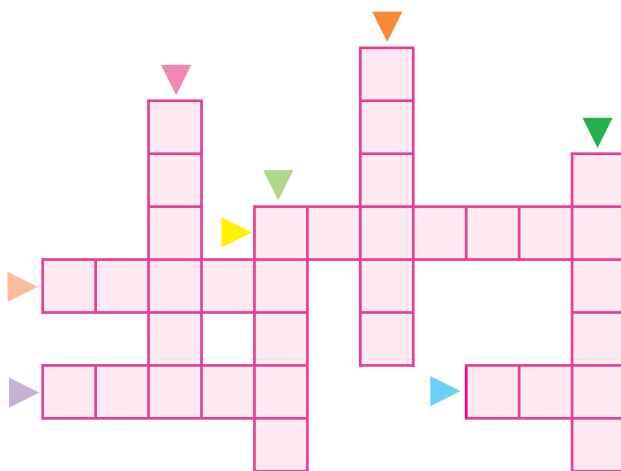
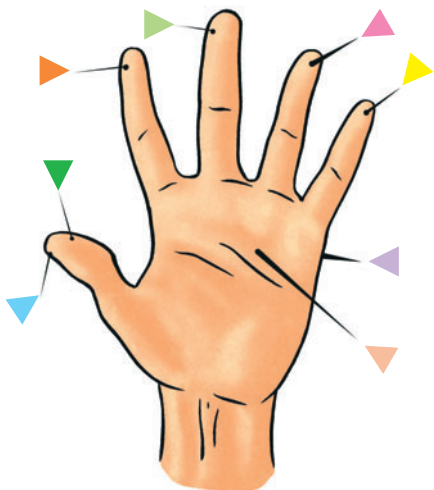
soprar
 suxeitar [termar]
 tirar [turrar, puxar]
 trabar [morder]
 turrar [puxar, turrar]
 termar [suxeitar]
 tocar
 tremer
 ventar
 ver
 xacer
 xemer [saloucar, salaiair]

Actividades

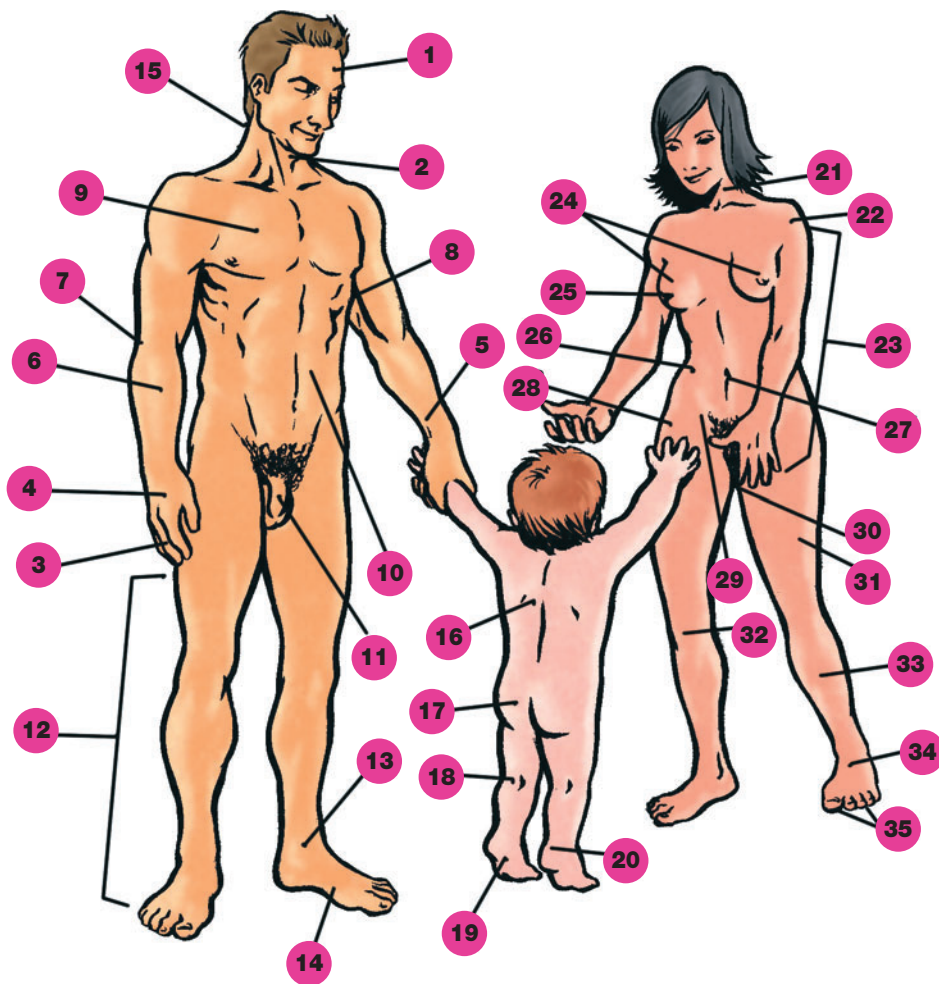
1. Resolve estes encrucillados: o primeiro é sobre as partes da man e o segundo, sobre as da cabeza. Cada elemento dos debuxos está identificado por unha cor.

Actividades

2. Asígnalle o número adecuado a cada nome das partes do corpo sinaladas no debuxo.

axila →	mamila →	coxa →	pene →	empeña →
noz →	sofraxe →	caluga →	xeonllo →	ingua →
cadeira →	calcaño →	van →	costas →	antebrazo →
planta →	ombro →	canela →	pulso →	perna →
embigo →	nádegas →	man →	pescozo →	peito →
cabeza →	seos →	dedas →	vaxina →	cóbado →
dedos →	brazo →	nocello →	pé →	abdome →

3. Clasifica estes substantivos referidos ao sentido do olfacto segundo se asocien a un olor agradable ou a un olor desagradable.

*tufo - esencia - fragancia - fetidez - perfume
recendo - bafo - aroma - fedor - pestilencia*

- Olor agradable:
- Olor desagradable:

4. Relaciona con frechas cada verbo relacionado co sentido da vista co seu significado.

<u>Verbo</u>	<u>Significado</u>
Albiscar	Observar desde un lugar alto.
Contemplar	Mirar de esguello e con disimulo.
Entrever	Ver confusamente ou de maneira imperfecta.
Fisgar	Observar con detemento e atención.
Fitar	Comezar a ver algo ao lonxe.
Outear	Fixar a vista en algo.

— Crea un texto breve no que introduzas, con sentido, os seis verbos anteriores.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Indica cales destes adxectivos son sinónimos ou antónimos dos que aparecen despois.

*feo - feble - torto - hábil - zoupón
dereito - gordo - forte - fraco - garrido*

	<u>Sinónimo</u>	<u>Antónimo</u>
débil		
torpe		
delgado		
recto		
aposto		

— Completa estas oracións cos adxectivos anteriores que conveñan.

- El namorouse de Laura pola súa fermosura: pareceulle a moza máis de toda a vila.
- Xoán é un : quixo amosarnos uns pasos de baile e caeu ao chan.
- Ese rapaz ten o nariz por culpa dun golpe que levou de pequeno.
- Despois da gripe aínda me sinto É mellor que hoxe descanse na casa.
- Agora creo que estou demasiado : cáenme case todos os pantalóns.
- Ese dianteiro é boísimo: destaca por ser moi no manexo da pelota.
- Véxote moi : ben se ve que estás a levantar pesas todos os días no ximnasio.

Actividades

6. Asocia cada verbo ao significado que lle corresponde. Formarás así seis series de sinónimos.

*saloucar - termar - vociferar - espertar - chiar - aloumiñar
suxeitar - gritar - soster - salaiar - acordar - acariciar - xemer
escorregar - acariñar - agarimar - escorrer - esvarar - berrar*

Lanzar sons agudos ou palabras emitidas en voz moi alta.				
Dar suspiros de dor ou pena, lanzar queixumes.				
Coller coas mans algo ou alguén para que non se mova ou non caia.				
Deixar de estar durmido, saír do sono.				
Perder o equilibrio ao desprazarse sobre unha superficie.				
Demostrar afecto a alguén pasándolle a man pola pel ou polo pelo.				

7. Relaciona cada frase feita co seu significado.

Frases feitas

A. Estar coas mans cruzadas.

B. Estar nas mans de alguén.

C. Encoller os ombros.

D. Non ter pés nin cabeza.

E. Caer de pé.

F. Falar polos cóbados.

G. Tomar a peito.

H. Estar coa corda ao pescozo.

Significados

☐ Estar nun grave apuro ou problema.

☐ Falar moito.

☐ Ter sorte.

☐ Interesarse seriamente por algo; darlle moita importancia.

☐ Depender de alguén.

☐ Non facer nada.

☐ Sufrir con paciencia; resignarse.

☐ Estar mal feito ou non ter sentido.

— Crea un breve texto no que introduzas, con sentido, algunhas das expresións anteriores.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Asocia as palabras da mesma cor e despois indica cal é o elemento extraño en cada serie.

enxíva	úmero	cairo	tibia
rizo	pube	fígado	obeso
pómulo	crecho	esterno	intestino
ingua	ril	padal	liso

- **Serie 1:**
Elemento extraño: Xustificación:
- **Serie 2:**
Elemento extraño: Xustificación:
- **Serie 3:**
Elemento extraño: Xustificación:
- **Serie 4:**
Elemento extraño: Xustificación:

9. Le este texto. Rodea cun círculo o nome das partes do corpo de don Xoán que se mencionan e subliña os fragmentos que describen cada unha. Usa unha cor distinta para cada parte.

Elisa contárame que don Xoán era guapísimo, guapísimo, guapísimo, e que tiña os labios así, avultado o de abaixo, e o de enriba remangado nas comisuras, coma se todo o tomase a broma. Iso dáballo un aspecto desdeñoso, dicía Elvira, unha amiga de miña nai, ou burlón, dicían outras señoras, ou atrevido. ¿E os ollos? ¡Os ollos! Eran verdes, pero non coma os de Consuelito que tiña os ollos de peixe morto, redondos e case sen pestanas; nin coma os do mancebo da botica de don Hilario, que tiña as pálpebras grosas e caídas. E non había en Brétama máis ollos verdes, só os de don Xoán, que os tiña esgazados, dicía Elisa, así, e estiraba os seus para as tempas. «¿Coma os dos chinos? Non, non, non: máis rectos e tamén as cellas...»

Durante catro xoves consecutivos Elisa explicoume como era a cor dos ollos de don Xoán: dun verde intenso, igual ao do fondo da miña colcha, e cuns puntinhos marelos, ¿marelos?, ou marrón claro, que parecían charamuscas do que brillaban; e outras veces víanse negros porque as pestanas, longas e espesas, facíanlles sombra. [...]

Don Xoán tiña a pel morena porque xogaba ao fútbol cos seminaristas a pleno sol, sen sotana, en mangas de camisa. Dende o faiado da casa das de Lourido, subíndome nunha cadeira e sacando a cabeza pola claraboia, víase o patio do Seminario, e calquera podía comprobar que xogaba coa camisa desabotoada e remangada e, pese á distancia, que tiña pelo negro e espeso nos brazos e no peito. Por iso estaba moreno, e porque paseaba polo campo sen a canal, a pelo, dicía Elvira, e non usaba tonsura nin era calvo coma case todos os cóengos. Tiña o cabelo negro, brillante e peiteado para atrás, excepto un guecho que lle caía sobre a fronte e que el apartaba coa man, branca e estreita, mans de señorito, dicía Doloriñas, a criada, e que xa se notaba que na vida pegara golpe con elas, a ver por que se metía cura un home coma aquel se non era para non traballar.

Marina Mayoral, *Querida amiga*

Actividades

10. Relaciona cada castelanismo incorrecto coa forma galega adecuada.

<u>Incorrecto</u>	<u>Correcto</u>
paladar	coteno
encía	virilla
muslo	enxiva
empeine	pulso
muñeca	coxa
ingle	nádega
nudillo	padal
nalga	empeña

— Escribe oracións nas que introduces algunhas das palabras correctas anteriores.

-
-
-
-
-
-

11. Emprega as palabras desta serie para completar as frases feitas e despois explica o significado de cada unha.

ollo - dente - lingua - dedo - cabeza - mans - boca - pés

- Non ter papas na
- Encher o
- Botar a a pacer.
- Non levantar
- Ter bo
- Andar con de la.
- Lavar as
- Non mover un

— Completa estas oracións coas frases feitas anteriores que, polo seu sentido, mellor lles acaian.

- Imos ter que con Antón, porque ultimamente anóxase por todo.
- Esa chaqueta en canto a vin no escaparate. Así que fun e compreina.
- Como podes dicir tantas parvadas? Non deberías
- O noso equipo A semana pasada perdeu fóra e esta perdeu na casa.
- Xoán dirá claramente o que pensa: el
- Luís dixo que el porque non tiña responsabilidade no asunto.
- Es un egoísta: para axudarme.
- Seguro que a Marta lle gusta todo o que cociñaches: ela